

izdüşüm

TOKİ SARIÇAM ANADOLU LİSESİ Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi Sayı:1

izdüşüm

İÇİNDEKİLER

TOKİ Sarıçam Anadolu Lisesi Adına Sahibi Okul Müdürü

Alpaslan ERMİŞ

Yazı İşleri Sorumlusu-Tasarım

Bayram TOKDEMİŞ

Yazı İnceleme Kurulu

Soner EŞBERK

Meltem MUTLU

Bayram TOKDEMİŞ

Editörler

Bayram TOKDEMİŞ

Soner EŞBERK

Özlem AYKANAT

Hasan DAHİROĞLU

Zeliha KELEŞ

Ceylin KARATAŞ

Azize Su TABUĞ

İkbal AKSOY

Hilal Nisa KARATAŞ

Ece SARI

İLETİŞİM BİLGİLERİMİZ

Osmangazi Mah. 2055 Sokak No: 4
Sarıçam /ADANA

Tel. 0322 343 06 60

Web:

tokisaricamanadolulisesi.meb.k12.tr/

SUNUŞ: Yansıma Devam Ediyor..2

Okul Müdürümüz

Alpaslan ERMİŞ'in Giriş Yazısı..3

En Son Ne Zaman Gördünüz Beni:

Bir Adana Güzellemesi ...4

Vaveyla ...7

Çağrışımlar...8

Mavi, Siyah ve Beyaz...9

Kâbusname'den Derlemeler...10

Hareket Etmenin En Güzel Yolu:

Yürümek...12

İdeal Aile Tipi ...13

Unutulmaz Filmler...14

Siz Hiç Akıl Etmez misiniz?...16

Bekliyorum..18

Uyumsuz Hayal Kurma

Bozukluğu....19

Ata'mızın Armağanı...20

Hayata Yön Veren Sözler ...21

Okulumuzun Faaliyetleri...23

Anılar Tapınağı25

Orhan Kemal'in Gözünden

ADANA...27

Osmanlı'nın İnce Düşünülmüş

Gelenekleri...28

08.06.2017 tarih ve 30090 sayılı

Resmî Gazete'de yayınlanan MEB

Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler

Yönetmeliğine göre çıkarılmıştır.

İzdüşüm

Yıl: 1

Sayı:1

Tarih: 2024

Ve...

Yansıma devam ediyor...

Uzun zaman önce karanlık dehlizlerden kendini gün ışığına emanet eden **“izdüşüm”** şimdi farklı bir beldenin farklı bir mevsiminde çiçeklerini savuruyor.

Başka bir başlangıcın ilk adımı bu. Yarım bırakılmış şarkıların nakaratlarına adadığımız.

Şöyle başlamıştık söze:

“Uçamayız göğümüz olmadıkça. Açamayız kalbimizi maviliklere. Yansımaz düşler aynalar olmadıkça...” Birikti düşlerimiz, hayallerimiz, yaşayabildiklerimiz yahut yaşayamadıklarımız.”

Dokunulmamış tatların dehlizlerinden sızıp gözlerinize ulaşma vakti gelmişti.

İşte, bu sebeptir bizleri sizlere ulaştırmak isteyen.

Bu sayımızda emeği geçen herkese **“izdüşüm”** teşekkürü borç bilir.

Editör B.T.

Alpaslan ERMİŞ

Okul Müdürü

Değerli öğretmen arkadaşlarım, sevgili öğrencilerim,

Necip Fazıl'ın,

“Tohum saç, bitmezse toprak utansın!

Hedefe varmayan mızrak utansın! “

mısralarında belirttiği gibi, yaşamımızı anlamlı hâle getiren en önemli unsur eğitimidir. Gerek öğretmenlik gerekse yöneticilik dönemlerinde sizlerin iyi bir öğrenci, aileleriniz için iyi bir evlat, ülkemiz için iyi bir yurttaş olmanız için gayret gösterdim. Bu kutsal görevi de sevgi ile yapmaya çalıştım. Çünkü mutluluk sevdiğin işi yapmak değil, yaptığın işi sevmektir.

Kökleri mazide, dalları atide olan yüce Türk milletinin evlatları olarak, tarihimize saygılı, ecdadımıza vefalı, milletini yüceltme noktasında cefalı, geleceğine sahip çıkma noktasında çalışkan, modern çağın beklentilerine cevap verebilen, kendi kültürüne, millî ve manevi değerlerine sahip çıkan, kendi hakları ile birlikte başkalarının haklarını da korumayı kendine amaç edinen nesiller yetiştirmek temel gayemizdir

Değerli gençler, bütün toplumların ve ulusların umutları ve güvenceleri genç nesillerdir. Elbette bizim de geleceğimiz ve güvencemiz sizlersiniz. Bu gerçeği Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK “Bütün umudum gençliktedir.” diyerek ülkeyi ve bütün değerlerini gençlere emanet ederek göstermiştir. İnanıyorum ki sizler de umutları ve güveni boşa çıkarmayacak ülkemizi çağdaş uygarlık düzeyine çıkaracaksınız.

Türk yüzyılı vizyonu ile dünyadaki tüm haksızlıkların, kötülüklerin bizim insanlarımızın iyi eğitilmesi ile, donanımlı ve güçlü olmasıyla düzeleceğine, atalarımızın binlerce yıl öncesinden Orta Asya bozkırlarından çıkıp dünyaya nizam vermeyi başardığı gibi sizlerle de aynı şeyi başaracağımıza inanmaktayım

Bu derginin en güzel şekilde sizlere sunulması yönündeki çalışmalarda emeği geçen öğretmen ve öğrencilerime teşekkür ediyorum. Birlikte başarabilmemizin mutluluğunu yaşıyorum. Nice güzel çalışmalarda buluşmak dileğiyle.

Soner EŞBERK

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

EN SON NE ZAMAN GÖRDÜNÜZ BENİ?

Bir Adana güzellemesi...

Bir Akdeniz martısının kanadından düştüm az önce. Vakit akşamüstü. Yere sertçe düşmek varken bir tüy gibi süzöldüm ılık havada ve ince dallı bir hurma ağacının kiremit turuncusu yaprağının üstüne kondum. Bu kadar mı güzel olur bir ağaç ve bu kadar güzel renkte yapraklar da mı varmış? İndim o yapraktan. Silkindim. Ellerimi cebime koydum ve etrafımda ne kadar ağaç varsa -portakal, limon, mandalina, hurma, erik ve hatta çam- hepsini içime çektim. Sadece kokularını değil her şeylerini çektim içime. Üstüne tünemiş küçücük serçesinden köklerine kadar. Sonra toprağı, güneşi, havayı, tüm sonbaharı çektim içime. Gülümsedim. Şimdi yola çıkabilirdim. Yürüdüm yavaş adımlarla. Hava yazdan kalmaydı. Hâlâ sıcaktı. Zaten bu şehir hep sıcaktı. Islık çalmak pek huyum değildir. Daha çok eski şarkıları mırıldanmayı severim. Rastgele birini söyledim içimden. Şarkımı söylerken büyük ağaçların ötesinde bir açıklık fark ettim. Oraya doğru yöneldim. Yavaşça akan bir su sesi duydum. Adımlarımı hızlandırdım. Yeşille mavi arasında kalmış bir renge sahip, görünüşünden bile soğuk olmadığı anlaşılan büyük bir nehirle karşılaştım sonra. Seyhan Nehri... Üstümdekileri çıkarıp suya atlamayı düşündüm. Zaman kaybetmeden de yaptım bunu. Suya atlar atlamaz nehrin daha derinlerine doğru yüzdüm.

Suda gözünü açabilenlerdenim ben. Hem kapatıp da o kadar güzelliği kaçırayım mı?

Evet denize göre daha bulanıktır göller, nehirler. Ama ben gördüm. Gözümün önünden geçti şimdi. Kuyruğunu o kadar güzel sallıyordu ki... Sırtında koyu çizgiler olan bir tatlı su levreği. Hızlıydı. Sanırım küçük bir balığı kovalıyordu. Onun kadar hızlı yüzdüm ve kuyruğundan bulaştım ona. Şaşırdı ama tanıdı beni. Pullarına, renklerine, gözlerine dokundum ve tüm bu güzelliklerine dokunurken ses etmedi.

Yüzgeçlerinden terk ederken onu, bana gülümsedi. O kadar güzeldi ki o gülüş, hele kalbinin atışını hissetmek... Nehirden çıktığımda hava kararmak üzereydi. Islaklığımı ellerimle gidermeye çalıştım. Üstümü giydim sonra. Artık şehrin güzelliğine karışma vakti gelmişti. Caddeler, sokaklar ışıltılı oldu. Arabalar yanımdan hızla geçerken üşümüyordum. Sadece gülümsüyordum. Karşıdan bir çift bana doğru yaklaşıyordu. Beni göreceklelerinden emindim. Sağıma baktım. Bir dükkân vardı, önünde ise saksıda duran mor bir menekşe. Çok güzel görünüyordu. Onun önünde ise sarı renkte ve kocaman gözlere sahip bir sokak köpeği. Hangisine bulaşacağıma karar veremedim. Çift yanıma kadar gelince köpeğin ahenkle sallanan kuyruğuna kondum. Kız bize bakar gibi oldu ama vazgeçti. Sanırım dargınlardı birbirlerine. Görmediler beni.

Öylesine çekip gittiler. Bu kadar güzel bir yeryüzünde insanlar nereden bulur tartışacak konuları? Saçmalık. Masum köpeğin başını okşayıp yürüdüm. Her zaman hayvanlara ya da bitkilere bulaşmam. Kimi zaman bir kaldırım taşına kimi zaman bir arabanın rengine kimi zaman da bir sinema koltuğuna bulaşabilirim, önemli olan beni görmeleri, hissetmeleri. Acaba biraz daha mı şehrin güzelliğine dokunmalıydım? Bilmiyorum...

Biraz ileride bir kebabçıya girdim. Herkes yemek yiyordu. Kimisi de yemeğinin gelmesini bekliyordu. Ama kimse karşısındakine bakmıyordu. Kısa kesilen sohbetler beni ürküttü o an. Daha çok ellerindeki telefonlara bakıyordu herkes. Anlam veremedim. Gittim masada oturan iki arkadaştan uzun boylu olanın omzuna kondum. Diğeri elini bir atsa bana, dostluğunu bir hissettirse olacaktı bu iş. Sinecektim birinin kalbine ki bu iki insan çocukluktan beri arkadaştı. Hatta birisi on iki yaşındayken trafik kazası geçirmiş ve ölümden dönmüştü. Diğeri de saatlerce hastane bahçesinde beklemiş ve yüzlerce kez dua etmişti. Dostluk bu olmalıydı. Bu yüzden bekledim. Olmadı. Yemekler yendi. Birkaç kısa iletişim, kısa zamanlı göz temaslari ve anlamsız cümleler vardı masada. Ha bir de yaşanan hayattan memnun olmamalar ve isyanlar

okunuyordu yüzlerden. Kalktılar. Omuzundan indim adamın. Masada oturdum bir süre. Sonra dışarı çıktım. Ama asla vazgeçmem. Herkes aynı değil. Sadece bu güzel hayatın, bu güzel şehrin değerini bilmeyenler de var ve sayıları gayet az bunların! Binaların arkasında sarı ışıklarla süslenmiş büyük ama çok büyük bir saat kulesi gördüm. Çok güzel görünüyordu. Büyük Saat... En tepesine çıkıp tüm şehre bakmak istedim. Önümdeki binanın çatısına zıpladım, oradan diğer çatıya oradan da diğerine. Kanatlarım yok benim. Olsaydı bir yaprağa düşmezdim. Gülüşlerim var ama. Derin derin aldığım nefeslerim... Kulenin önüne geldim. Her bir duvarına, her taşına sürtünerek, tüm tarihini hissederek en tepesine çıktım. Şehir tüm ışıklarıyla göz kırptı bana. Havanın tadı şey gibiydi... Hani arada bir hissedersiniz ya. Ayaklarınızdan gelip tüm vücudunuzu saran bir his, birine veya bir kavrama duyduğunuz histen bahsetmiyorum. Öylesine gelen ve çok derinden hissedilenden, size yaşadığınızı fark ettiren o his işte. Havanın tadı onun gibiydi. En çok da bu şehirde vardır bu hava. Bir gelin, içinize çekin bu havayı, ne demek istediğimi o zaman anlarsınız. Şehrin güzelliğini seyrettim saatlerce. İnsanları izledim. Bu gece burada kalmalıydım. Gözlerimi uzun bir süre kapatmadım. Sonra uyudum.

Günün ilk ışıkları yüzüme vurunca uyandım. Kuleden düşercesine bu sarı renkli ışıkların içine bıraktım bedenimi.

Isındım. Ruhem daha çok ısındım. Gülümsedim. Biraz yalnız yürüdüm. Dükkânların kepenkleri açılırken sesleri kulaklarımda yankılandı. Her birine tek tek bulaştım o dükkânların. Önce eski bir ayakkabıcıya girdim. Tamir edilen ayakkabılara dokundum. Ayakkabıların sahiplerinin yaşanmışlıklarını izledim. Mesela şu an dokunduğum siyah, bağcıklı ve topuğundan açılmış kunduranın sahibi olan adamın iki gündür sıkıntılar içinde olduğunu gördüm. Evine ekmek götürmek için inşaat inşaat dolaşmış ancak yaşlı olduğu için iş bulamamış. Ayakkabısının topuğu da bu inşaatların birinde, merdivenden çıkarken açılmış. Ama umudunu kaybetmemiş, benim gibi. Diğer ayakkabılar, diğer hayatlar... Mutlu ya da hüznü tüm hikâyeleri izledim, dinledim, hissettim. Başka bir dükkâna girdim gelişigüzel. Şalgam suyu ve turşu satan bir dükkândı burası. Her taraf keskin ama bir o kadar güzel bir kokuyla kaplıydı. Kavanozlara dokundum. Turşuların tadına baktım. Çıktım oradan. Zaman ilerliyordu. Çarşının daha işlek yerlerine doğru ilerledim. İnsanlar çoğalıyordu. Kimisi işine gidiyor kimisi de geziyordu sadece. Her omuza dokundum. Her hayatı hissettim. Mesela az önce dokunduğum, gece saatlerce ağlamış ama güne mutlu başlamaya söz vermiş tezgâhtar kız da umut doluydu. Ya da şu an elim omzunda olan genç adam, çok heyecanlı şu an. Vücudu titriyor. Çünkü hoşlandığı kız ile ilk buluşmasına gidiyor. Yüzlerce, binlerce insan yüzü, bir o kadar otomobil, otobüs ve yoğun bir gürültü... Yukarıda masmavi bir gökyüzü, bir sonbahar ılıkliği, dünde bıraktığım kuşlar ve ağaçlar, göl, içindeki tüm güzel balıklar, gece sığınağım olan kule, sabahki dükkânlar hepsi ama hepsi, hem saf doğa hem şehrin kalabalığı, hayatın ta kendisi...

Öğleye doğru bir parkın içinde buldum kendimi. Kocaman bir parktı burası. Uzun uzun ağaçlar ve oturacak bir sürü bank. Ama ilerde çimlerde oturmayı tercih eden gençler de vardı. Sanırım dershaneden çıkmış ve biraz eğleniyorlardı.

Gitar çalıyor ve şarkı söylüyorlardı. Dört beş kişilik çok samimi bir gruptu. Gittim, yanlarına oturdum. Şarkıyı dinledim.

O kadar güzel çalıyor ve söylüyorlardı ki vaktimin geldiğini anladım. Bir an döndüm ve arkama baktım. Biraz uzakta gençlere dalmış yaşlı bir amca gördüm. Yüzünde küçük bir tebessüm vardı. Ayağa kalktı. Saçları o kadar beyazdı ki adamın, geride bıraktığı tatlı tatsız yetmiş altı yılı anlatan bir romana benziyordu. Oturup okumaya değerdi. Gençlere doğru yaklaştıkça yüzü daha güzel daha mutlu bir hal aldı ve yanıma geldi. Gençlere selam verdi. Gençler de memnuniyetle karşıladılar amcağı. Şarkı bitince;

- Çok güzel çaluyorsunuz gençler.

- Teşekkürler amca.

- Benim için "Rüyalarda Buluşuruz" u söyler misiniz?

- Tabi ki amcacığım, seve seve çalar söyleriz.

Benim de çok sevdiğim bu şarkıyı söylemeye başladıklarında amca hemen yakınımızdaki banka oturdu ve keyifle bizi dinlemeye başladı. Şarkının en güzel yerini bekledim, nakarattaki la notasından si minöre geçiş anını. Neden diye sorarsanız, si minörü her zaman zarif bir bayana benzetirim, zarif ve güzel. Ayrıca bu şarkının tüm duygusunu, yoğunluğunu veren de nakarattaki o si minördür. Şarkının melodisi dinleyen herkesi sarmıştı çoktan. Beni görmesini bekledim amcanın. Tam da şarkının bahsettiğim yerinde herkes gülümserken gördü beni. Daha güzel güldü o an, ben de ona gülümsedim. Kalktım yerimden, gülüşüne kondum hemen. Derin bir nefes aldı. Mutluydu. Benim gibi...

İlk sayfada söylemişim. Her yerde olabilirim. En çok da bu şehirde. Önemli olan beni görmeyiz, beni fark etmeniz... Sahi siz en son ne zaman gördünüz beni?

Hilal Nisa KARATAŞ

9- B

VAVEYLA

Ne senin gidesin var ne de benim
Herkes bir tarafta
vaveyla vaveyla
Pejmürde bir insan olmuşum ben

Hecr gelmiş dayanmış kapımıza
Ne senin gidesin var ne de benim

Nazende yârim benim
Mehlika yârim benim
Karanlık çöktü bize
Ne senin gidesin var ne de benim

Aşk bu değil miydi zaten
Mecnun'ü deli eden
Ferhat'a dağları deldiren

Aşk bu değil miydi zaten
Yüreğimizi dağlayan, parçalayan
Yanımda olsan neye yarar
Ruhun benden kaçtıktan sonra

Aşk bu değil miydi zaten
Tüm çabaları boşa çıkaran
Kendi kendimize yetmeyi öğreten
Aşk bu değil miydi zaten

Aşk bu değil miydi zaten
Bize hayatı öğreten
Bizi yapayalnız bırakan
Aşk bu değil miydi zaten

Hasan DAHIROĞLU

Kimya Öğretmeni

I. ÇAĞRIŞIM

İki kayıp insan... Kaybolmuş bir coğrafya, yitik bir ülke; mevsimsiz kaç bin yıl daha geçer bilinmez bu topraklardan. Bereketini unutturduğu her yarım söz gibi ortada kalan bir fidan, bir toprak ve umutlar... Kaç sözden sonraya atılmış bir bakış? Kırdığım kutupların soğuğu adına, bu kendinden kaçış nereye varmış? Nereye varmış ki şimdi aksak unutkanlıkları diline dolamış?

Bilmem kaç çağ önceydi, bilmem kaç insan yaşamıydı serilen; bir gelincik gibi kırmızı ve karanlık... Bilinmez ki bu acı niye çekilir, bilinmez ki kaç acıdır bir yağmur beklenir sığ suların kuruttuğu anlamlara?

Şimdi anlamsız, şimdi kendinden başka her anlamı taşıyan bir anlamsız ve ıssız; ;evrendeki yıldızlardan da ıssız. Ve uzak... Elini uzatınca tutabileceği her şey kadar uzak.

IV. ÇAĞRIŞIM

Yüzüne bakmadığım kaç sözcük dökülür acıyı çekmekten kırılan ellerimden? Kaçar gibi ve biraz da kovalar gibi. Belki de en güzel güne uyanırken uykusunu kaçıran bir kâbus gibi. Ama hepsinden öte, hepsinden ötede, el değmemiş anlamlarını sakınır kendi yüreğinden. Biraz daha gerilse bir kalkan gibi; iki dağ arasında bir deniz, birazcık daha taşsa suları, tırmansa doruklarına ve gergin dolaşan bir bulut gelip gerilse üzerine bu yumuşak iklimde ve sevse bir kadının bir erkeği sevmesi gibi, örtüneceği her yüksekliği sevse gökyüzünde gerile gerile.

Kırılmalı yazgılarından öte bir yana gitmez olsa da ve sonlandıramasa da kendinden geçişini, dünyayı şekillendiren bir kalemse ve bu kalemin rengiyse gözleri... Boyanmış geçmişinden ahşap sonlarına çizilmişse bir kentin kaderi. Ve bu sözleri yazmakta haklı buluyorsa kendini direniyor ve yaşıyorsa... Umudunu parçalayan her ne varsa tükenip karışıyor boşluğa ve anlamsızlığa... Bir bakış gönderiyorsa kendi bilinmezliğinden de derin korkulara düşmeden, hükmeden ve söyleyen odur ki varlığını yok ediyorsa...

Onu ona götüren izlerin parçalarını topluyorsa hiç dinlenmeden. Ve yollar ilerledikçe, zaman üzerindeki giysileri erittikçe çıplaklık dört yanını sarsa da artık utanmıyorsa, hedefinden şaşmaz ve geri dönülmez sözlerin okuyorsa artık o; varlığının şüphesini tedirgin aynalara taşıtmadan da sürdürebiliyorsa...

Son sözünü söylemek için neyi bekliyor acaba?

Azize Su TABUĞ

9-A

MAVİ, SİYAH VE BEYAZ

Takvimler, 29 Ekim 1923'ü gösteriyordu. O tarihte, yüce Türk ulusu ve tarihin büyük kahramanlarından olan Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde etkisi yüzyıllar sürececek bir destan yazıldı. Bizi biz yapan "Cumhuriyet" ilan edildi.

Bundan tam 142 yıl önce Zübeyde Hanım'ın dünyaya getirdiği bebek, mavi gözleriyle hayata merhaba demişti. Belki de o gün Zübeyde Hanım, Mustafa'sının güneş gibi parlayan altın sarısı saçlarına şefkatle bakıp onun geleceğini düşünüyordu. O mavi büyüünün, hayatının ilerleyen dönemlerinde, ileri görüşlülüğü, fikirleri, cesareti ve üstün zekâsıyla binbir türlü zorluğa rağmen, düşmanlarını tir tir titreteceğini hatta vatanındaki tüm düşmanları püskürtüp halkın kahramanı olacağını bilemezdi. Mustafa Kemal büyüdüğünde öyle bir lider oldu ki halkın gözünde yeşeren ümit, düşmanın gözünde beliren korkuydu. O öyle bir liderdi ki zekâsı ışık gibiydi ve o zekâsıyla karanlıkta kalan her yeri aydınlatıyordu. Bundan yıllar öncesinde vatanımız iki renkten oluşuyordu.

Siyah ve beyaz... Beyaza hükmetmeye çalışan siyahlardı. Siyahların bilmediği bir şey varsa karşısındaki Mustafa Kemal Atatürk'tü. Beyazın içindeki tüm karanlıkları yok ediyordu. Günümüzde özgürce sokaklarda dolaşıp istediğimiz gibi fikirlerimizi beyan ediyorsak, hiçbir ulusun boyunduruğu altında yaşamıyorsak, kendi kendimizi yönetebiliyorsak bunu Atatürk'ün yüz yıl önce "Cumhuriyet" i kurmasına borçluyuz.

Cumhuriyet, hiçbir zaman tek bir anlamı ifade etmedi, yeri geldi kendinden veyahut sevdiklerinden vazgeçenler için fedakârlıktı. Düşmanın karşısında dimdik duranlar için cesaret demektir. Daha niceleri için Cumhuriyet, birçok anlam ifade ediyordu. Unutmayın ki her şeyin bir bedeli vardır. Biz, Cumhuriyet'in 100. yılına kadar geldiysek bunu emek harcayan insanlara, vatan için şehit olan yüce gönüllü insanlarımıza borçluyuz. Biz gençlere düşen ise kan ve gözyaşı ile kazanılmış bu emaneti ilelebet korumak ve yaşamaktır.

KÂBUSNAME'DEN DERLEMELER

Kâbusname, Kuhistan sultanı Keykavus b. İskender b. Kavuş (Kâbus) tarafından 1082 yılında Farsça kaleme alınır. Muhatap, oğlu Gilan Şah'tır, fakat aradan yüzyıllar geçmiş olmasına rağmen öğütler hâlen canlılığını devam ettirir. Tarih boyu pek çok padişah, sultan ve devlet başkanı tarafından birçok dünya diline çevrilir, birçok edebî, tarihî ve ahlâkî eserlere kaynak teşkil eder.

Eser, Osmanlılar zamanında ilk defa Fatih Sultan Mehmet'in babası Sultan II. Murat'ın dikkatini çeker. Edep, ahlâk, emniyet ve nizamda konularında olan bu eseri II. Murat'ın isteğiyle Mercimek Ahmet özgün bir eser formunda Türkçeye çevirir.

Biz de günümüzün bazı meselelerine de uygun düşen birkaç yazıyı sizler için derledik.

Tatlı dille konuş

Tatlı dille konuşmayı alışkanlık haline getir. Nitekim demişler: "Her kimin dili tatlı olursa, dostları çok olur." Ne kadar tatlı söylersen söyle, sözün yerini bilmedikçe söyleme. Çünkü yerinde söylenmeyen söz tatlı ve güzel de olsa acı ve çirkin görünür. Seni sıkıntıya sokacak sözü söyleme. Bu durumda susmak daha iyidir. Halka güzel sözler söyle ki, güzel cevaplar işitesin.

Çorak yere tohum ekme

Çorak yere tohum ekme ve ağaç dikme, çünkü ürün vermez. Yani nankör kişiye iyilik etme. Çorak yerde tohum nasıl boşa giderse, nankör kişiye yapılan iyilik de öyle boşa gider. Fakat iyiliği, lâıyk olandan esirgeme. Elinden iyilik etmek gelmezse, bari halkı iyiliğe yönelt.

İyiliğe ve kötülüğe çabuk sevinme ve üzülmeye

İyiliğe ve kötülüğe çabuk sevinme ve üzülmeye, bu çocukların işidir. Olmayacak şeyle kendinden geçme, yani olur olmaz şey için kendi durumunu değiştirme. Çünkü akıllı kişiler, olur olmaz şey için kendilerinden geçmezler ve değme yel ile deprenmezler. Söz gelimi sana bir üzüntü geldi, sen sevinçliydin, hemen üzüldün. Akıllı kişiler bu hâli hoş görmezler. Sana gelen sevinç hâli için hemen sevinme, çünkü elbette onun üzüntüsü vardır; her üzüntü için de hemen üzülmeye, çünkü sonunda sevinci vardır.

Ahmaklara cevap verme

Öfkelenenlerden olma. Eğer bir kimse sana öfkelenip söylerse sen ona yavaşlıkla cevap ver. Ama ahmaklara susmaktan başka cevap verme. Nitekim derler: "Cevabü'l-ahmak es-sükut," yani "Ahmak kişiye verilecek cevap susmaktır."

Bilgisiz kişiyle birlikte oturma

Bilgisiz kişiyi, marifetsiz insanı, insan yerine sayma, bilgisiz ve marifetsiz kişiyle arkadaş olup birlikte oturma, hele kendini âlim sayan bilgisiz cahil ile... Bilgisizlikle ve cahille sohbet etme, iyi kişilerle sohbet et. Çünkü, iyilerin sohbeti yüzünden senin de adın iyi olur.

Görmez misin ki, şırlağan bir yağdır, aslı susamdır, ne zaman gülle hemsohbet olur, artık ona susam yağı ya da şırlağan demezler, gül yağı derler, eğer menekşeyle hemsohbet olursa menekşe yağıdır derler.

O iyi adlıların sohbetlerinin bereketi yüzünden, kırk gün onlarla düşüp kalkınca, susam ve şırlağan adı unutuldu, gül ve menekşe adı anıldı. Onun için Peygamberimiz buyurur: "Her kim bir kavimle kırk gün düşüp kalkarsa onlardan olur."

Sözünün başına sonuna dikkat et

Sözünün başına ve sonuna dikkat et. Birisine bir şey söyleyecek olursan yüzüne karşı söyle, arkasından konuşma.

Böylece sözü bilerek söyleyenlerden olursun.

Çünkü lafını bilmeden konuşan kişi, açık ve anlaşılır konuşan papağana benzer.

Papağan sarf ettiği sözden habersizdir. Papağan gibi olanlara, "konuşur, fakat konuşmasını bilir" demezler.

Öyleyse" konuşan ve konuşmasını bilen odur ki,

konuştuğu zaman kim olursa olsun ondan bir şey anlasın. Böyle olmayana insan demezler, çünkü böyleleri insan suretinde hayvandır.

Çünkü lafını bilmeden konuşan kişi, açık ve anlaşılır konuşan papağana benzer. Papağan sarf ettiği sözden habersizdir. Papağan gibi olanlara, "konuşur, fakat konuşmasını bilir" demezler. Öyleyse" konuşan ve konuşmasını bilen odur ki, konuştuğu zaman kim olursa olsun ondan bir şey anlasın. Böyle olmayana insan demezler, çünkü böyleleri insan suretinde hayvandır.

Cahilin övdüğü işten sakın

Seni akıllı kişiler övsün, cahil kişiler övmesin. Çünkü akıllılar ileri gelenlerdir, cahiller ayak takımıdır. Bu iki grup birbirinin zıddıdır. Akıllının bilgilice işini cahil beğenirse gerek, cahilin bilgisizce işini akıllı zaten hiç beğenmez.

Çünkü akıllı olan kendi mizacına uygun olarak bilgilice iş görür, seni onun için beğenir; cahil de kendi mizacına uygun olarak iş görür, seni onun için över. Cahilin övdüğü işten sakınmak gerek, ta ki akıllıların eğlencesi olmayasın; çünkü sıradan kişilerin katında övülen insan, ileri gelenlere maskara olur. Kimseyi incitme. Birisi seni incitse de sen onu incitme, büyüklüğün nişanı budur.

Tecrübeli, şefkatli dostların sana öğüt verilerse, öğütlerine kulak ver. Öğüt veren böylesi dostların yanına yalnız olarak git ve öğütlerinden nasibini al. Çünkü faydalı öğüt yalnızken verilir, halk arasında öğüt kulağa girmez olur, hem de sitem gibi olur.

Yanından kitap eksik olmasın

Yazmaya ve okumaya karşı çok hırslı ol, yani yazmaktan ve okumaktan başka hiçbir şeye isteğin olmasın. Gayet alçakgönüllü ol, burnu büyük olma. Okumaktan üşenme, ne okursan ezberle ve ezberini tekrarla.

Âlimleri sev ve daima ilim ehline yakınlaş, onların katında saygılı ol, edepsiz olma. İlim öğrenmekte hırslı ol, unutkan olma. Ama hocana ve her iyilik gördüğüne karşı haktanır ol. Yanından kitap, kalem eksik olmasın. Gönlün bunlardan başka şeylerle uğraşmasın.

Uzak fikirli ve ince bakışlı ol

Ne işitirsen aklından tutmaya çalış. Sözü az söyle, ileri görüşlü ve ince fikirli ve kusursuz ol, kusurluluğa razı olma. Çünkü bir ilim talibi bu dediğim gibi olursa, çok süre geçmeden benzeri bulunmayan bir âlim olur. Elbiseni daima temiz tut ve hazır cevap ol. Sana sorulan her türlü meselede düşünmeden cevap verme. Uygunsuz hareketlerin hoşuna gitmesin. Başkasının uygunsuz sözüyle hareket etme.

Özlem AYKANAT

Beden Eğitimi Öğretmeni

HAREKET ETMENİN EN KOLAY YOLU

“YÜRÜMEK”

Güne başlarken ya da gün

devam ederken yapılan yürüyüşler, başta kalp hastalıkları olmak üzere, obezite, diyabet gibi metabolik hastalıkları önlemede hatta tedavi etmekte faydalı olabilir. Tabii ki yürümek kendi başına mucizevi bir eylem değildir. Fakat kolay erişilebilir masrafsız bir mekana ve ekipmana ihtiyaç duymadan günlük 30 dk.lık bir yürüyüş herkesin yapabileceği bir egzersizdir.

Yürümenin, özellikle sabah yapılan yürüyüşlerin, insanlarda fizyolojik olarak birçok olumlu etkisi tespit edilmiştir. Mesela, özsaygı gelişimi, endişe ve kaygı seviyesinde azalma, yorgunluk hissini azaltması, depresyon belirtilerinin azalması ve stres seviyesinin düşmesi...

Peki, tüm bu fizyolojik kazanımları elde etmek için yapmamız gereken nedir? Aslında gayet basit ve kolay. Haftanın beş günü 20-30 dk. Mümkünse açık alanda - park, bahçe, orman gibi- yürüyüş yapmak. Bu yürüyüşler aynı zamanda kişide uyku kalitesinde artış, kilo kontrolü, toplam vücut kas -yağ oranında değişiklik meydana getirecektir. Ortalama bir kilometrelik bir yürüyüş bilimsel araştırmalara göre 100 kilokalorilik bir enerji harcadığı ifade edilmiştir.

Ancak bilmeliyiz ki yürümek bir spor değildir. Çünkü spor teknik kurallar gerektiren ve rekabet içeren, durmadan öğrenmeyi ve çalışmayı gerektiren bir iştir. Spor, skor tutmaktır. “Hangi sıradasın?” “Zamanlaman ne?” “Sonuç ne?” gibi. Sürekli olarak gelişmeyi gerektirir. Bir ayağını diğerinin önüne atmak sağlık sorunu ya da fiziksel bir engeli olmayan herkes için çok kolaydır. Bu yüzden hem hastalıklardan korunmak hem de sağlığı korumak için herkesin düzenli yürüyüş yapması önemlidir.

Literatürde obez kadınlar üzerinde yapılan bir araştırmada 12 hafta boyunca haftada 3 gün 50-70 dk. yürüyüş yapmanın obez kadınların hem bel çevresinin incelendiği hem de vücut ağırlıklarında azalma olduğu saptanmıştır.

Sağlıklı, zinde, canlı, üretken olmak bağışıklık sistemimizi korumak, hastalıklardan korunmak ve kilo kontrolünü sağlamak için her gün 20-30 dk. yürümeyi alışkanlık haline getirmek ve ilerleyen yaşlarda ortaya çıkabilecek hastalıklardan korunmada kritik bir öneme sahip olacaktır.

Ece SARI

10-B

İDEAL AİLE TİPİ

Evlilikle birlikte çiftlere bir takım sorumluluklar yüklenir. Ailenin temelinde sevgi, saygı ve sadakat vardır. Hayatta ilk deneyimler aile yaşantısında elde edinilir. Dünyaya dair pek çok kavram da burada öğrenilir. Anne, baba ve çocuk arasında kurulan güvenli bağ, sağlıklı bir benlik bilincinin oluşmasını ve kişinin kendini değerli, önemli hissetmesini sağlar.

Aile bireyleri arasında görüşlerin ve zevklerin birbirinden farklı olabileceğinin unutulmaması gerekir. Bireyler, bu durumu göz önünde bulundurmalıdır. Çocuklara adap eğitiminin verilmesi çocuğa verilecek en temel kuraldır.

Aile üyelerinin, ailelerin bir ferdi olmaktan duydukları memnuniyet, aidiyet hissi ve ailelerinde elde ettikleri doyum, mutluluk üzerinde belirleyicidir; ancak önemli olan ailenin mutluluk miktarı değildir. Aile üyelerinin mutluluğu için verdiği çabadır.

Anne ve babanın birbiriyle uyumsuzlukları ve geçimsizlikleri de ailenin geri kalanına örnek oluşturur.

Çocuklar; stres, engellenme gibi olumsuz konularda nasıl bir tepki vereceklerini aile fertlerinden öğrenirler. Özellikle anne ve babadan...

Sağlıklı bir ailede güç, tek bir kişinin elinde değildir. Ailenin tümünün görüş ve ihtiyaçları doğrultusunda hareket edilir.

Bütün aile üyeleri fikirlerini ifade edebilmeli, alınan kararlara katılıp saygı duymalı, karşılaşılan sorunlara beraber çözüm aramalıdır. Bu durum ailede bağlılığı ve gücü olumlu yönde etkilemektedir. Anne ve babanın sürekli kendi kurallarını uygulamaya çalıştığı bir aile ortamında çocuklarda öz güven kaybı olur bu onları olumsuz yönde etkiler.

İdeal bir aile tipinde her konuda çocukların yanında olunmalı, çocukların kendini savunabilme becerisi öğretilmelidir.

Anne ve baba çocuklarını yargılamamalı bir konuda sıkıntı çektiği zaman çocuk sorunlarını anlatabilmelidir. Anne ve baba çocuğa bu güveni vermelidir. Çocuk doğru yaptıklarında desteklendiğini bilmelidir. Eğer anne ve baba arasında sıkıntı varsa bunu çocuğa yansıtmamalıdır. Yansıtılan kötü davranışlar çocukların gelişimini olumsuz etkilemektedir. Ailede kısıtlama olmalı fakat belirli bir seviyede olmalı çok sıkarak çocuğu yalan söylemeye itmemelidir.

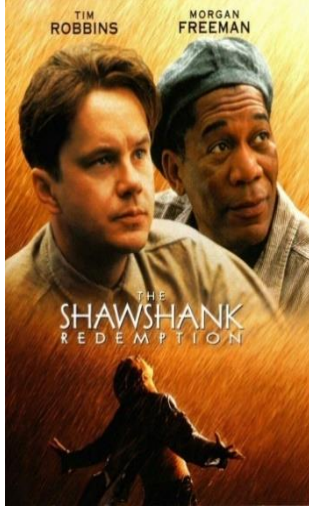
Anne ve baba çocuğuna sevgisini hissettirmelidir. Çünkü çocuk aileden alamadığı sevgiyi dışarda arar en ufak ilgiyi sevgi zannedip kanarlar.

UNUTULMAZ FİLMLER

İnsan, kendini ifade etmek için farklı yollara başvurur. Bunlardan biri de sinema sanatı. Bu ifade ediş, kimi zaman, başka insanların zihinlerinde derin izler bırakır. İşte biz de bu izlerin peşinden gidiyoruz ve sizlere birkaç film tavsiyesinde bulunuyoruz.

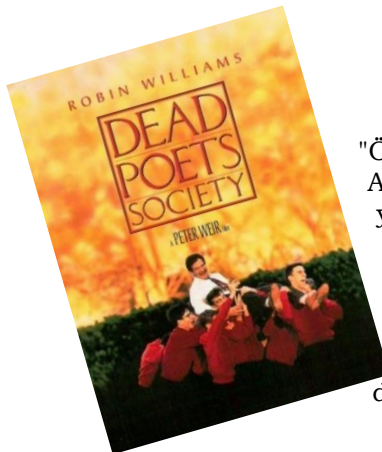
ESARETİN BEDELİ

“Korku seni tutsak eder, umut ise özgür kılar.” Frank Darabont'un senaryosunu yazıp yönettiği, başrollerinde Tim Robbins ve Morgan Freeman'in yer aldığı 1994 yapımı Amerikan dram filmi Esaretin Bedeli aradan geçen uzun yıllara rağmen hala 9.3 puanla IMDb'nin en iyi filmler listesinin zirvesinde.

Esaretin Bedeli Stephen King'in 1982 tarihli kısa öyküsü “Rita Hayworth and the Shawshank Redemption”dan uyarlanmıştır. Film 1947 yılında başlıyor ve masum olduğunu iddia etmesine rağmen karısını ve sevgilisini öldürmek suçundan Shawshank Eyalet Cezaevi'nde ömür boyu hapis cezasına çarptırılan bankacı Andy Dufresne'nin (Tim Robbins) hikâyesini anlatıyor.

Andy, masumiyetini bir türlü kanıtlayamaz. Bir ara olayın iç yüzünü bilen bir mahkûm Andy'nin umut ışığı olur ancak hapishane müdürü Norton gerçeğin ortaya çıkmasını engeller. Andy'nin hapisanedeki en yakın arkadaşı, yine müebbet hapse mahkûm olan Ellis "Red" Redding'tir. Red karakterini Morgan Freeman canlandırır. Öte yandan Andy, hapishane müdürü Samuel Norton (Bob Gunton) liderliğindeki bir kara para aklama operasyonunu da yönetir.

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ

"Ölü Ozanlar Derneği," 1989 yapımı bir Amerikan filmidir. Welton Akademisi'nde geçen hikâye, katı kurallar ve disiplin altında yaşayan öğrencilere farklı bir bakış açısı sunan İ öğretmen John Keating'in etrafında döner. Keating, öğrencilere kendi hayallerini yaşamaya teşvik eder.

Öğrenciler, Keating'in etkisiyle gizlice kurdukları Ölü Ozanlar Derneği'nde özgürce yaşarlar. Kulüp, şiir okuma, müzik dinleme, dans etme ve kendi istedikleri gibi yaşama imkânı

sunar. Ancak, bu durum okul yönetimi ve aileleri tarafından hoş karşılanmaz. Öğrenciler, baskı ve zorluklarla karşılaşır.

Film, öğrencilerin maceralarını, sevinçlerini, üzüntülerini ve Keating'in ilham verici etkisini anlatır. Robin Williams'ın John Keating performansı filmi daha kaliteli kılıyor. Keating, öğrencilere sadece şiir değil, hayatın güzelliklerini, değerlerini ve anlamını da öğretir. Bireysel yetenekleri, ilgileri ve potansiyelleri ortaya çıkararak öğrencilere kendi seslerini bulma fırsatı sunar. Keating, öğrencilere hayatlarını kendi ellerine almalarını, fırsatları kaçırmamalarını ve anı yaşamalarını söyler.

"Ölü Ozanlar Derneği," sadece şiir severlere değil, hayatı dolu dolu yaşamak isteyen herkes için ilham verici bir yapıttır. Keating'in öğrencilere sorduğu "Sizin şiiriniz ne?" sorusu, aslında hayatlarının amacını bulma çabasını simgeler. Keating, öğrencilere hayatlarının şiirini yazmaları için ilham verir.

Film, izleyiciye çeşitli göndermeler, alt metinler ve duygusal anlar sunarak sinema tarihinde önemli bir yere sahiptir. Şiir severlerin yanı sıra hayatın tadını çıkarmak isteyen herkesin izlemesi gereken bir başyapıttır.

12 ÖFKELİ ADAM

12 Öfkeli Adam, cinayete suçlanan bir genç ile ilgili karar vermekle yükümlü 12 jüri üyesinin karar verme sürecini konu ediyor. Latin Amerikalı bir genç adam, babasını öldürdüğü gerekçesiyle cinayete suçlanır. Sanığın kaybettiğini söylediği bir bıçak ise cinayetin işlendiği odada bulunmuştur, gencin mahkemeye sunduğu savunma zayıftır ve olan biteni duyduklarını söyleyen pek çok tanık vardır. Sanık suçlu bulunduğu takdirde idama mahkum edilecektir. Jüri sonuçları pek de şaşırtıcı değildir: 12 jüri üyesinden sadece sekiz numaralı jüri üyesi Davis "suçsuz" hükmü yönünde oy vermiştir. Davis'in jüri üyelerini ikna etmeye çalışması esnasında her jüri üyesinin 'suçlu' kararı vermesinin arkasında ise, aralarında yabancı düşmanlığı, kanuna aşırı güven, çoğunluğa uyma, geçmişle hesaplaşma gibi farklı kişisel sebepler olduğu ortaya çıkacaktır.

Zeliha KELEŞ

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

SİZ HİÇ AKLETMEZ MİSİNİZ?

İnsan neye talip olduğunu bilmeli bu hayatta. Attığı adımın sağlamlığının farkına varmalı. Nereye yöneldiğini bilmeden giderse hep yolu yanlış adrese çıkar çünkü.

İmtihanlar bizim için elbette. Biz bu imtihandan nasıl kalkacağımızı düşünmeliyiz önce. Üniversitede bir felsefe hocam vardı. “Düşmeden önce düşünseydin neden düştüm diye düşünmeyecektin.” derdi. O dönem ne demek istediğini pek anlamamıştım ama şimdi dönüp bakıyorum da hayatın kısa bir özetini vermiş bizlere. İnsanı insan yapan akli değil miydi? Düşünmeliydi insan. Rabbimiz de hep öyle olmamızı istemez mi?

Kuran-ı Kerim’de kırk dokuz yerde akil kelimesi geçmektedir. Bu ayetlerde genellikle “akletme”nin yani akli kullanarak doğru düşünmenin önemi üzerinde durulmuştur. İnsanı diğer canlılardan ayıran da elbette aklımızdır. Peki bizler aklımızı kullanırken nelere dikkat etmeliyiz?

Çağın verdiği hastalıklarla nasıl baş edebiliriz? Bizi ve aklımıza oyalayan, kendine doğru çeken zamanımızın çoğunu ayırdığımız bu etmenlerden nasıl kurtulabilir ya da iyiye, güzele, doğruya çevirebiliriz yönümüzü ?

Fethi Gemuhluoğlu diyor ki “Bir tohum diyoruz, insanın içine düşmeli, orada

görmeli, orada başak tutmalı, harmanı hasadı insanın içinde olmalı, insanın içinde savrulup için de ambarlanmalı....

İnsan ona değirmen kesilmeli. Bu değirmen bizde çağıldmalı.”

Önce içine bakmalı insan, ruhunun ziynetlerinde savrulmalı. Sonra gökkuşağı olur belki, renklerle bulur anlamını, renklerle ısıtır ayazını soğuşunu, kışını. “Sen düşünceden ibaretsin geriye et ve kemiksin. Gül düşünür, gülistan olur, diken düşünür, dikenlik olursun.” der Mevlana. Düşüncelerimiz bizi ele geçirir.

Sabahları nasıl uyanırsın? Of yine sabah oldu, okula gideceğim, dersler var, ödevler var. Sorumluluklarım beni bekliyor diye mi yoksa yeni bir sabaha ulaşmanın huzuruyla mı? Aslında aynı güne birbirinden başka anlamla başlamak, ona hangi nazarla baktığımızın alametidir. Hayata, insana, kendine, çevrendeki her şeye güzel bakmak elbette bir tercihtir. İnsan düşüncelerinden ve benliğindeki hissettiklerinden ibarettir.

Bir gün Peygamberimiz'e Ebu Cehil rastlamış ve şöyle söylemişti:

- Ya Muhammed ne çirkinsin. Senin gibi çirkin adam görmedim. Rasullallah (as) ona:

-Haklısın buyurmuştu.

Biraz sonra Hazreti Ebubekir Efendimiz Peygamber aleyhisselama rastladı. O da görür görmez:

-Ya Resulallah, ne kadar güzelsiniz dedi. Peygamber efendimiz ona da aynı cevabı verdi:

-Haklısın.

Bu iki cevaba da şahit olan ashabıkiram hayretle sordular:

- Ya Resulallah Ebu Cehil "ne kadar çirkinsin" dedi, "Haklısın" dediniz. Ebubekir " Ne kadar güzelsiniz" dedi ona da "haklısın" dediniz. Sebebi nedir? Buyurdular ki:

-Ben bir ayna gibiyim. Bana bakan kendisini görür. Dolayısıyla Ebu Cehil baktı, kendisini gördü ve çok çirkinsin dedi. Haklıydı, Ebubekir baktı, o da kendisini gördü, çok güzelsin dedi. O da haklıydı. Onun için öyle cevap verdim buyurdu. (Ramuz el Hadis sayfa 230, sıra:7)

Yüreğin, düşüncelerin, düşlediklerin aynadır yoluna. Onlarla bakar, onlarla görürsün her zerreni. " Kim çizebilir senden başka senin yaşamını..." (Cahit Zarifoğlu)

Kimse seni daha iyi anlamaz bu hayatta. O hâlde yanlış düşüncelerin esiri olmamalı, hidayet içinde ihsanı yaşamalıyız.

Hayat sunulmuş bir armağandır insana her günün kıymetini bilerek bu uzun yolculuğa çıkmalıyız. Kendin ile barış önce. Sen değerlisin, her günün çok daha değerli. Önce kendine bak, nerede olmak istiyorsun? Sorular sor, en iyi sen tanırsın seni. Hedef koy kendine. Bu yolda düşeceksin ama önce düşüneceksin. Düşüncelerin ele geçirir seni ve sen öyle büyüyeceksin. Ömrünün en bereketli yıllarını düşüncelerle anlamlı kılıp yeni kapıların açıldığını göreceksin.

Hayat seçimlerden ibarettir. Ve insan bir şeyi seçtiğinde diğer şeyleri terk ettiğini bilir. İyiliği seçersen kötülüğü terk edersin. Çalışmayı seçersen tembelliği, okumayı seçersen cehaleti, ahlakı seçersen ahlaksızlığı terk edersin. Ve tüm bunları seçebilmek güçlü bir irade gerektirir. "Kendinize hakimiyeti yitirdiğiniz ölçüde, özgürlüğünüzü de yitirirsiniz."(Ebner Von Eschenbach)

Şimdi söyleyin, siz hiç akletmez misiniz ?

İkbal AKSOY

11-C

BEKLIYORUM

Bekliyorum gece vakti seni
Gelecek misin bilmiyorum ama
Bekliyorum, yıldızlarla seni
Gelsen diyorum bir akşam vakti

Bekliyorum, seni her sabah
Güneş açar ve sonra
Akşam olur, yoksun, gün batımında
Yağmur yağar üşürüm yokluğunda

Sesini unutmak, izin verme
Geçen her an özletir seni, gel
Gece yarıları, göz yaşlarıma tanık
Gülüşünü özleyen ben, beklıyorum seni

Sen yokken ne gece ne de gündüz
Bütün varlığım olan sen, yoksun

UYUMSUZ HAYAL KURMA BOZUKLUĞU

Uyumsuz hayal kurma (bozukluđu olarak da adlandırılabilir) İngilizce adıyla Maladaptive daydreaming (MDD), bir kiřinin olur olmadık yerde dūřlere dalarak gerçek dūnyadan kopmasıdır. Bu durum geçmiřteki yūksək stresli olaylardan sonra veya sırasında ortaya çıkabilir. Dolayısıyla belirli bir yař aralıđı yoktur. UHKB sahibi kiřiler ne zaman hayallere dalacaklarını kontrol edemezler. Daldıklarında ise durdurmakta gūlūk ekerler. Bu sebeplerden dolayı buna sahip kiřiler odaklanmakta ve hatırlamakta zorlanırlar. Ayrıca, basit gūnlūk gōrevleri (ev iři, alışveriř...) yapmaları oldukça uzun sūrer. Aile bađlarının zayıflamasına ve asosyalleşmeye neden olur. Gūnlerce konuřmadıkları bile olur. Uyumsuz hayal kurma ve normal hayal kurmak arasında farklar vardır.

Normal dūřler kısa sūreli ve sıkıntıdan yapılırken UHKB saatler sūrer ve eđlence için yapılır. UHKB bir gerçeklikten kaçma yōntemidir. Normal dūřleri istendiđi zaman durdurabilirken bu uyumsuz hayal kurmada bu kontrol edilemez. Bazen dūřleri kendi kendine oluřup hareket edebilir. Normal dūřler gerçekçidir; gelecek, kariyer, aile gibi. Uyumsuz hayaller gerçek dıřıdır; bařka dūnyalara kaçmak, var olmayan karakterler oluřturmak, mitolojik hayvanlarla etkileřime girmek gibi. Uyumsuz dūř kuran kiřiler kimseye bahsetmedikleri řiddet içeren olayların kendilerine olduđunu hayal ederler. Bu kurdukları dūřlere tam olarak uyacak ve dūřlerini destekleyecek řekilde çok būyūk dikkatle řarkılar seçerler. İzledikleri hiçbir filmi kafalarında kendi filmlerini oluřturmadan izleyemezler.

Uyumsuz hayal kurma bozukluđu zamanla azalabilir. Yine de en iyi ōzūm bir psikolođa danıřmaktır. Bu bozukluk herhangi bir hastaneye yatma durumu gerektirmez.

Ceylin KARATAŞ

10-E

ATA'MIZIN ARMAĞANI

Eğer dil kalbin mürekkebiyse
Mürekkebirden ve damarlarımdan akan kan
Helal olsun ulusuma!

Meclis'i açarken okuduğumuz
dualar ve salavatlar için hamdolsun

Meyus bir şekilde mi kazaldı bu vatan?
Umutla kazanıldı bu vatan

Ey Cumhuriyet!
Sen bize Ata'mızın armağanı değil misin?
Durma
Arşılalaya duyur sesini!
Tüketememiş kanlarımızı bu koca cihan
O hâlde dökülmüş bayrağımızın üstüne
Renk vermiş kırmızı kan

Kurmasın hiçbir renk gönlünde saltanat
Bayrağındaki kırmızı renk kadar

BU VATAN KİMİN?

*Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır.
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.*

...

*Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır.*

Orhan Sait Gökay

HAYATA YÖN VEREN SÖZLER

Bu dünyanın daha fazla başarılı insana ihtiyacı yok. Aksine bu dünyanın acilen ve her türden barışçı, iyileştirici, onarıcı, öykücü ve sevgi dolu insanlara ihtiyacı var.

Dalai Lama

Gamina gamlanıp olma mahzun
Demine demlenip olma mağrur!
Ne dem bâkî, ne gam bâkî,
yâ Hû! "

Kime sorsan "Önemli olan insanın iç güzelliği." der. Ama insanoğlu işte, dışını beğenmediği birinin içini merak etmez.

- Sadi Şirazi.

"O beni herhalde sevmiş.
Oysa ben onu her halde sevmiştim."
Cemal Süreya

Schopenhauer

"Ne doymaz bir varlıktır insan!
Ulaştığı her tatmin yeni bir arzusunun tohumudur."

Tolstoy diyor ki:
"Belki de her şeyi kabullenip hayatı akışına bırakmak lazım.
Zorlamak bazen çözüm değildir.
Ve zorla olan hiçbir şey güzel değildir."

"Yoldan geçerken sana uğrayanla, senin için yola çıkan bir olur mu hiç?"

"İnsan sonradan anlar, göze hitap edenle gönüle hitap edenin çok farklı olduğunu..."

-SADI ŞIRAZI-

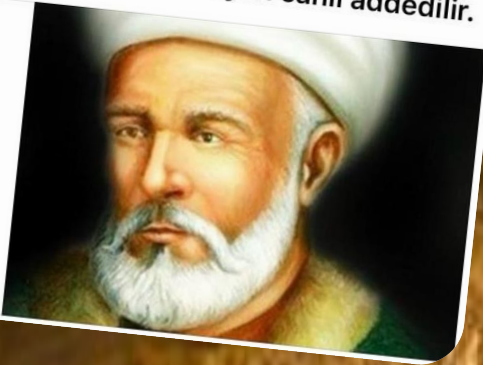
Söyle kim üzdü seni bu kadar?
Seçtiklerin mi?
Vazgeçtiklerin mi?

- Franz Kafka

"Yaşlanarak değil yaşayarak
tecrübe kazanılır. Zaman, insanları değil
armutları olgunlaştırır."
Peyami Safa

'İyi olduğun için herkesin sana adil
davranmasını beklemek; Vejetaryen
olduğun için, boğanın sana
saldırmayacağını düşünmeye benzer.'
- Friedrich Nietzsche

Yüzyıllar öncesinden Farabi,
Çağımıza şöyle öğüt vermişti;
Her halini anlatan değersizleşir. Herke
güvenen yalnız kalır.
Her sırrını açığa vuran yalnızlaşır. Her
meziyetini ortaya döken tükenir.
Her bildiğini söyleyen cahil addedilir.

Bukowski diyor ki:
"Açıklama yaparak zamanınızı boşa
harcamayın. İnsanlar sadece duymak
istediklerini duyarlar."

Cemil Meriç'in de dediği gibi:
"Fazladan izahat, lisanen kabahattir."

Kimi iyi bir dost olduğumu söyler,
kimi ise soğuk ve mesafelidir der.
Aslında beni anlatırken herkes,
hak ettiği resmi çizer.

-Goethe-

Asıl marifet buluttaydı
ama herkes yağmura
şiir yazdı

~Cahit Zarifoğlu~

TOKİ SARIÇAM ANADOLU LİSESİ

2023-2024 YILI ETKİNLİKLERİMİZ

TOKİ Sarıçam Anadolu Lisesi camiası olarak, okulları, öğrencilere sadece bilginin verildiği bir yer olarak görmüyoruz. Bizler bireylerin yeteneklerini, ilgi ve ihtiyaçlarını önemseyen bir yapı içinde olmayı hedefliyoruz ve çalışmalarımızı buna göre şekillendiriyoruz. Okulumuzda bireysel yetenekleri ve grup çalışmalarını ön plana çıkarmak, daha etkili ve keyifli bir öğrenme ortamı oluşturmak, akademik başarıyı artıracak çalışmalar yapmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinlikleri
- 21 Mart Nevruz Kutlamaları
- 18 Mart Çanakkale Şehitleri Anma Haftası Etkinlikleri
- 12 Mart İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Etkinlikleri
- 5 Ocak Adana'nın Kurtuluşu Etkinlikleri
- Öğretmenler Günü Etkinlikleri
- 10 Kasım Atatürk'ü Anma Haftası Etkinlikleri
- Kızılay Haftası Etkinlikleri
- Cumhuriyetimizin 100. Yılı Kutlama Etkinlikleri

SPORTİF VE KÜLTÜREL FAALİYETLER

- Sınıflar Arası Bilgi Yarışması
- Sınıflar arası Voleybol Turnuvası
- Bilek Güreşinde dereceler Adana İl genelinde düzenlenen Gençler Bilek Güreşi Turnuvası'nda il üçüncülüğü ve ikinciliği
- İstiklal Marşı'nı Güzel Okuma Yarışması
- RESFEBE Yarışmasında ilçe ikinciliği
- Cumhuriyet'in 100. Yılı Durgun Su Kano Yarışları'nda il birinciliği
- Cumhuriyet Konulu Şiir ve Kompozisyon Yarışması
- Karaoke Yarışması
- Katlarımızda bulunan panolar sürekli güncellenmektedir.

ÖĞRENCİLERİMİZE YÖNELİK SEMİNER ÇALIŞMALARI

- Trafik Eğitimi Semineri
- Deniz Kirliliği Eğitimi Semineri
- Afet Farkındalık Eğitimi Semineri
- Okul Sağlığı ve Hijyen Eğitimi
- Anız Yangınları Konulu Seminer
- İlk Yardım Eğitimi

ULUSAL VE ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR

eTwinning Projemiz

"Masallar ve Masalların İyileştirici Özellikleri Fairy Tales and their healing features " adlı eTwinning projemiz UDS (Ulusal Destek Servisi) tarafından Ulusal Kalite Etiketini ile ödüllendirilmiştir

AKADEMİK BAŞARIYI ÖLÇME VE ARTIRMA ÇALIŞMALARIMIZ

- 11 ve 12. sınıflara yönelik YTY ve AYT denemeleri
- 11 ve 12. sınıflara yönelik Destekleme ve Yetiştirme Kursları

Bayram TOKDEMİŞ

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

ANILAR TAPINAĞI
Koridorlar ve Patikalar

BİRİNCİ KORİDOR

Günlerin güz yaprakları anımsatan hüzünlü savruluşuna bakıp geçmişteki günlere ağlamak kalacak siyah boşluklara. Acımasız acılarımız anılası mutluluklarımız oldu diyerek gece yarısı saatiyle üç saat düşündürür çıkış aynı zamanda batışa ıslak buz tebessümler.

Anılar Tapınağı'nın gizemli kapıları şimdi bizim için açılıyor. Önümüzde sonsuzluğa ve susuzluğa uzanan meçhul yollar... Sular eskiden de olduğu gibi perde perde sararmakta. Firuze ışıklar dökülür porselen düşlerden... Porselen düşler dökülür turkuvaz gözlerden /ve sonra/ kırılır. Anlamsızlıklar bir bedendir dokunabildiğin. Aklına olmadık bahar serinliğinin soğuk ürpertileri gelir. Çünkü baharı yaşamamışsındır, çünkü artık serinlik yoktur. Sorularına bir yanıt ararsın, her duvar sana küsmüş olur. Pencereler somurtkan. Kapı ayak direr yalnızlığına dahası etrafını garipsersin, her şey tuhaf görünür benliğine. Tuhaf olduğunun farkına varmadan. Küçük mutluluklarla avunmasını öğrenirsin. "Hiç"i gördüğün dakikalar. Kulaklarını tırmalar gece yarısı hüzün kokan sessizlik. Her kuytu köşe senindir artık. Ağlamakta hiç bu kadar özgür olacağını tahmin edemezdin.

BEŞİNCİ KORİDOR

Sömürülmüş yarınlarımız var artık. Üzerinde göz göz siyah koloniler. Tadılmamış zamanlarda yanaşıldı ve dolduruldu sahiller, aşk benizlilerce. Bölüşüldü bütün renklerimiz. Gerilerine gri-siyah, gerilerine asık birer medeniyet bıraktılar; kızılığa karşı. Dayanmaz yıkılırdı karınca titreyişlerine samansı ve kerpiç tebessümlerimiz. Serptiler beşiklerine çocukların güneşe vurdukça camlaşan kırık kumsalları ve sonra kesildi dillerin avuntu çığlıkları.

Geldiler...Gittiler... Biliyoruz ki yakın bir çağda yeniden gelecekler ve yineden çıplak ayaklara eğdirilecek dudaklar. Sömürülmüş yarınlarımız var artık. Üzerinde göz göz siyah koloniler.

TEBESSÜM

I.
Tebessümüm kendi değil aslında
İşporta tezgâhlarına çıkardığım
Orijinaline yakın bir duygu
Ya şimdilerde
Senin gamzelerin müşteri buluyor mu

II.
Tebessüm çizen ressamdı
Dost dudaklarında adım
Oysa her gece ben
Boşluğa kapam ağlardım

ÜÇÜNCÜ PATİKA**HAYATIN RENGİ**

Ne çok şey söylenmiştir hayat için. İyi veya kötü. Birkaç kelam da biz etsek tuhaf olmaz herhâlde.

Nedir sizce hayatın rengi? Beyaz mı, derdiniz varsa siyahtır. Mutluysanız pembe belki. Ya da iyi kötü beraber yaşanır deyip gri mi dersiniz? Özgürlük deyip maviyi mi tercih edersiniz? Kırmızı da mı bulunursunuz aşkın rengini?

Rengi yoktur hayatın. Berrak su misali. Kokusu da yoktur, tadı da. Hayat kendi hâlince akıp giden zaman dilimleri... Biz veririz hayata rengini. Karamsarlığında siyaha boyamışsındır, mutluysan pembeye veya âşıkısan kırmızıya. Bazen yeşile, kimi zaman melankolik lilaya...

Hayatı düşünmekle yorma kendini ve suçlama hayatı. Şayet hayatın rengi olsaydı herkes için aynı olması gerekmez miydi?

***Biz veriyoruz hayata
rengini, kokusunu, tadını.
Yaptıklarımızla***

***ya da
yapamadıklarımızla...***

YEDİNCİ PATİKA**HER AYRILIK AYNI DEĞİLDİR**

Bazı ayrılıklar, hasret ile kol kola girer kuvvetlendirir sevgileri. Özlemin de ayrı tadı vardır, sevgimiz güçlensin diye biraz zaman koyarlar araya bazen insanlar.

Nasıl ve ne kadar ayrıldığınızdır mesele. Şayet kalbiniz tam olarak birbirini kucaklayarak ayrılmışsanız özlemler büyütür daha da kutsiyet bahşeder sevgilerinize. Her geçen an sizin lehinize işler. Çünkü akan her kum tanesi sevginize damlayan birer nur parçasına dönüşür. Kavuştuğunuzda büyük tebessümlerle kendini hissettirir bu damlacıklar. Güzel şey...

Kırgınlık üzerine ve kaçarcasına ayrılmışsanız. Güçlenmesini beklemeyin sevgilerinizin. Yüzsüz bir kurt dadanmıştır sevgilerinize. Farkına varabileceğiniz gibi anbean kemirir durur saygınızı ve sevginizi. Kırgınlıklar artar, nefret tohumları filizlenir. Her geçen an büyütür bu filizi. Birbirinize kavuştuğunuzda tatlı değil belki acımsı bir tebessüm belirir yüzünüzde.

Unutmamak lazım gelir: Bırakıp gidenler yeniden geri dönmek isterler bazen. Bıraktıklarına yeniden kavuşmak ister, eskiden olduğu gibi. Ancak döndüklerinde bırakılanlar hiçbir zaman eskisi gibi olamayacaktır.

AŞK

**Handan ile olmaz sevda nalan gerek
Canı canımızdan alan canan gerek
Vuslat değil muradımız hicran gerek
Sinemiz nâr-ı hecr ile yanmalıdır**

2002, İstanbul

ORHAN KEMAL'İN GÖZÜNDEN

ADANA

Biz TOKİ Sarıçam Anadolu Lisesi öğrencileri olarak Orhan Kemal'in romanlarını okuyup bu romanlarda geçen Adana'nın önemli mekânlarını araştırdık. Bu araştırmada edebiyat öğretmenimiz Soner EŞBERK bize danışmanlık yaptı. Romanlarda bulduğumuz Adana'daki önemli mekânların tarihsel sürecini inceledikten sonra ekip olarak bu mekânları ziyaret ettik. Bu mekânların son hallerini fotoğrafladık.

Asırlar boyu üzerinde çeşitli milletlerin yaşam sürdüğü, çoğu medeniyete beşiklik etmiş Çukurova; hem halk edebiyatımızın hem de modern edebiyatın vazgeçilmez mekânıdır. Peki Çukurova'nın edebiyatımızda bu kadar çok tercih edilen bir mekan olmasının nedeni nedir? Elbette

Çukurovalı yazarların bunda payı büyüktür fakat Çukurova'da geçen romanları, öyküleri hatta şiirleri bir Bursalı, bir Rizeli

vatandaş da aynı zevkle okuyorsa bu, mekânın ülke çapında sevildiğinin göstergesidir.

Bu kadar verimli topraklar üzerinde ister istemez yaşamlar şekillenecekti. Bu doğal bir süreç. İnsan doyduğu yerde yaşamını sürdürür. Bu yüzden Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üzerinde" romanında İflahsızın Yusuf ve arkadaşları Sivas'tan kalkıp gelmedi mi Adana'ya?

Bu projede edebiyatımızın büyük ustalarından Orhan Kemal'in gözünden Adana mekânlarına bakacağız. Orhan Kemal, Adana çocuğudur. İlk ve ortaokul eğitimini burada yapmış ve her yönüyle kendine özgü bu kültürde yetişmiş, bu atmosferi 37 yaşına kadar yaşamıştır. Baba Evi, Avare Yıllar, Arkadaş Işıkları, Dünya Evi, Kanlı Topraklar adlı romanları gençliğinde yaşadığı, futbol oynadığı, fabrikada kâtiplik yaptığı ve evlendiği yılları anlatır. Daha sonraları İstanbul'da yaşasa da aklı memleketindedir. Bu dönemde de Bekçi Murtaza, Bereketli Topraklar Üzerinde, Eskici ve Oğulları, Hanımın Çiftliği romanları filmleri yapılan unutulmaz eserleri olmuştur. Bu eserlerde de yine olaylar Adana'da geçer.

Osmanlı'nın İnce Düşünülmüş Gelenekleri

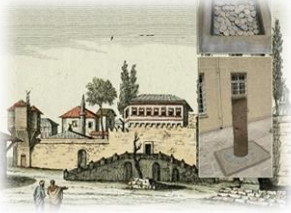

Kahve ikramı yanında getirilen su. Misafir ikram edilen kahvenin yanında gelen suyu içerse aç

olduğu anlaşılır ve onun için yemek hazırlanırdı. Eğer kahveyi içerse tok olduğu anlaşılırdı.

Sadaka taşları, Osmanlı döneminde uygulanan geleneklerden belki de en ince düşünülmüşü. Sadaka taşları taş bloklardan oluşan,

genellikle cami veya türbe köşelerinde bulunan, ortası çukur, bir buçuk iki santimetre yüksekliğinde taşlardı. Bu taşlar Osmanlı'da sosyal dayanışmanın bir parçasıydı ve fakirlerin umut kapısıydı. Fakirler dilenmekten, zengin riya ve gösterişten çekindiği için sadakalarını bu taşlara koyar, fakir de gece vakti gelip ihtiyacı kadarını buradan alıp, geriye kalanını kendisi gibi bir başka fakire bırakırdı.

Zimem defteri yani veresiye defterleri zenginler tarafından ödenirdi. Zenginler, hiç tanımadıkları mıntıkalandaki bakkal, manav gibi dükkanlara girerek onlardan zimem defterini ister ve ya tamamını ya da baştan, sondan ve ortadan rastgele sayfalar kopararak "Silin borçlarını. Allah kabul etsin." derlerdi. Borcu ödenen, borcunu ödeyenin kim olduğunu, borcu sildiren de kimin borcunu ödediğini bilmezdi.

Osmanlıda evlerin kapısında ay yıldız var ise evden birinin hacca gittiği anlamına geliyordu. Ayrıca kapılarda iki tokmak olurdu. Biri kalın biri ince. Gelen kişi kadın ise ince tokmakla vururdu ve evin hanımı kapıyı açardı. Eğer gelen ise erkek ise kalın tokmakla kapıyı vurur ve evin hanımı kapıyı ya örtünüp açar ya da evde bulunan bir erkek kapıyı açardı.

Eve gelen misafirin giderken tekrar geri gelmesi için ayakkabılarının ucu evi gösteriyor şekilde konurdu. Böylece

misafir geri geri çıkar ve 'gidin ama tekrar gelin' manası verilirdi.

Aynı mahallede birisi öldüğünde cenaze evine komşular sırayla yemek yapar, eğlenmezdi.

Peygamber Efendimiz 63 yaşında vefat ettiğinden dolayı 63 yaşını geçmiş büyüklere yaşları sorulduğunda, “haddi aştık” derlerdi.

Osmanlı insanları, kurduğu vakıflarla sadece insanları değil, hayvanları da düşünmüştür. Kuşlar için kurulan vakıflar özel izlenimler sonucunda oluşturulmuştur. Uçuş rotalarında yaralanıp düşmeleri hâlinde onların tedavisini yaparak sürüsüne yetiştirmek üzere çalışmalar yapan Göçmen Kuşlar Vakfı, kışın kar ve buzdan yerlerde yiyecek bulamayan kuşların ölmemesi için buz ve kar üzerine yiyecek bırakan “Darı Vakfı” gibi vakıflar kurulmuştur.

Osmanlı’da köşk, cami, mescit, türbe, çeşme gibi yapıların duvarlarına inşa edilen kuş evleri, canlılara gösterilen merhamet ve sevginin yanı sıra mimari estetiğin sembolleri olarak da hâlen varlıklarını sürdürüyor

Mezar Taşları: Osmanlı döneminde kabristanlar adeta birer istirahat bahçesi olarak tasarlanmış, mezar taşları da tüm incelik ve zarafetiyle buralara konumlandırılmıştır. Osmanlı döneminden kalma mezar taşları tarihin izlerini taşır. Her bir mezar taşı sahibinin kişiliğini anlatır. Kadın mezar taşları Bir kadının incelik ve letafetini en güzel şekilde ortaya koyan şeyler, yani çiçekler, buketler, bahar dalları, gerdanlık, küpe ve broşlarla süslüdür. Servi içinde servi motifi mezar taşı üzerindeki servi içinde servi motifi, doğumda ölen kadını ve doğurduğu kız çocuğunu temsil etmektedir. Bu sayımızda konuyla ilgili birkaç örnek vermekle yetiniyoruz. Bir dahaki sayımızda bu konuya ait geniş bir araştırma ve derleme ile karşınızda olacağız.

